ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

σε συνεργασία με την

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

και με τη συμμετοχή των μελών των Εθνικών Κοινοβουλίων

Δευτέρα 25 Απριλίου 2005, από 3 μ.μ. έως 6.30 μ.μ.
Τρίτη 26 Απριλίου 2005, από 9 π.μ έως 12.30 μ.μ.
Rue Wiertz 60 – Βρυξέλλες
Κτίριο Paul-Henri Spaak (PHS), Αίθουσα 3C50

Σχέδιο προγράμματος

Δημόσιο σεμινάριο

Προάγοντας την πολιτική για τα θεμελιώδη δικαιώματα της ΕΕ: από τις λέξεις στις πράξεις ή πώς να κάνουμε τα δικαιώματα πραγματικότητα;

Ι. Στόχος

Στόχος αυτού του σεμιναρίου είναι, μέσα στο πλαίσιο των δύο εκθέσεων που εξετάζονται επί του παρόντος από την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων – της έκθεσης της κ. Kinga Gál σχετικά με την «προαγωγή και προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων: ο ρόλος των εθνικών και ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένου του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων» και της έκθεσης του κ. Claude Moraes σχετικά με την «προστασία των μειονοτήτων και την πολιτική κατά των διακρίσεων σε μια διευρυμένη Ευρώπη» - να αποκτηθεί μια συνοπτική εικόνα σχετικά με τις ισχύουσες ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές και πρακτικές όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα θέματα κατά των διακρίσεων και των μειονοτήτων και να συζητηθούν περαιτέρω εξελίξεις σε αυτόν τον τομέα. Το σεμινάριο δεν αποτελεί παρά σημείο έναρξης για περαιτέρω συζητήσεις σχετικά με τα προαναφερθέντα ζητήματα[1].

ΙΙ. Εισαγωγή

[1] Καθώς ο χρόνος ομιλίας θα περιοριστεί στα 10 λεπτά ανά παρέμβαση, οι ομιλητές που επιθυμούν να συμπληρώσουν τις ομιλίες τους μπορούν να το κάνουν γραπτώς καταθέτοντας ένα έγγραφο (κατά προτίμηση στην αγγλική ή την γαλλική) εκ των προτέρων στη γραμματεία. Το έγγραφο αυτό θα διανεμηθεί κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου.

Η Ένωση έχει αναλάβει μια μακροχρόνια δέσμευση να προστατεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες όπως φαίνεται για παράδειγμα ήδη από τη δεκαετία του εβδομήντα στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Επιπλέον, από την 1η Μαΐου 1999, η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων έχει κηρυχθεί από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ ως θεμελιώδης αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προϋπόθεση για τα κράτη που επιθυμούν να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και διαρκής όρος για τη διατήρηση των εξουσιών λήψης αποφάσεων στο Συμβούλιο (άρθρα 6 και 7 ΣΕΚ)[1].

Η ΕΕ έχει επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των διακρίσεων και την προώθηση ίσων ευκαιριών. Κατά τη διάρκεια των 30 τελευταίων ετών, η ανάπτυξη της νομοθεσίας, της πολιτικής και της νομολογίας της ΕΚ βοήθησε στο να αντιμετωπισθούν οι διακρίσεις λόγω φύλου και να προαχθεί η ισότητα των φύλων. Πιο πρόσφατα, μετά τη θέσπιση του άρθρου 13 της Συνθήκης ΕΟΚ, αυτό το νομικό πλαίσιο επεκτάθηκε στην απαγόρευση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Η διεύρυνση της ΕΕ, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη το νέο πλαίσιο πολιτικής σε σχέση με τις μειονότητες, ενισχύει την ανάγκη ανάληψης αποφασιστικής δράσης για την αντιμετώπιση των διακρίσεων. Με την επικύρωσή της, η Συνταγματική Συνθήκη θα ενισχύσει τη δυνατότητα δράσης της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα.

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ όχι μόνο περιέγραψε τη νέα ευρωπαϊκή διάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων αλλά έδωσε επίσης στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα μια σταθερή νομική βάση να νομοθετήσουν για μια ισχυρότερη ευρωπαϊκή ιθαγένεια και για την ανάπτυξη της Ένωσης ως χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Από πολιτική και νομοθετική άποψη, ήταν μια ριζική επανάσταση, με άμεσο αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως στην περίπτωση που ο ευρωπαίος νομοθέτης πρέπει να υιοθετήσει υποχρεωτικούς νόμους σχετικά με το δικαίωμα ασύλου, προστασίας δεδομένων, αμερόληπτης δίκης, κοινωνικής ένταξης, πρόσβασης στα θεσμικά κείμενα[2]..

Ένας τέτοιος στόχος δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς έναν σαφέστερο ορισμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων που θα πρέπει να προστατευθούν. Ήταν για τον λόγο αυτό απαραίτητο να καταστούν τα δικαιώματα αυτά πιο ορατά και να απλοποιηθεί το θεσμικό και νομικό πλαίσιο της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό επετεύχθη με την υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού Χάρτη και την ενσωμάτωση του στη Συνταγματική Συνθήκη, η οποία είναι υπό επικύρωση από τα κράτη μέλη. Μια τέτοια εξέλιξη θα αποτελέσει ένα ουσιαστικό βήμα προς τη σχέση μεταξύ:

---

[1] Όπως τροποποιήθηκε από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, η οποία κωδικοποίησε τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου από την υπόθεση C-29/69 «Stauder» της 12ης Νοεμβρίου 1969· Συλλογή 419 στην υπόθεση C-11/70 «Internationale Handelsgesellshaft», Συλλογή 1125, στην υπόθεση C-4/73 «Nold» της 14ης Μαΐου 1974, Συλλογή 491, στην υπόθεση C-44/79 «Hauer» Συλλογή σ. 3727 και την υπόθεση C-5/88 «Wachhauf» της 13ης Ιουλίου 1989

[2] Με απλά λόγια, για δεκαετίες το πρόβλημα του ευρωπαίου νομοθέτη ήταν η αποφυγή υιοθέτησης νόμων, οι οποίοι ενδεχομένως να παραβίαζαν τα θεμελιώδη δικαιώματα και έτσι δινόταν περισσότερη προσοχή στην αποφυγή «αρνητικών επιπτώσεων» παρά στην επιλογή συγκεκριμένου προορισμού· τώρα που η προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων έγινε ο κύριος στόχος (ή τουλάχιστον η κύρια έννοια όλων των νομοθετικών εργασιών), ο τρόπος νομοθέτησης έχει αλλάξει ουσιαστικά.

- *της Ένωσης και των πολιτών της (καθώς θα μπορούν να επικαλούνται αυτά τα δικαιώματα ευκολότερα μπροστά στους δικαστές και να ελέγχουν ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ σέβονται και προάγουν αυτά τα δικαιώματα)·*
- *των δικαστών της ΕΕ και της νομοθετικής εξουσίας (καθώς η τελευταία βλέπει σαφέστερα πλέον τους στόχους και τα όρια των υποχρεώσεων και των αρμοδιοτήτων της)·*
- *της ΕΕ και των κρατών μελών (καθώς ο τρόπος για την προστασία και προαγωγή κάθε θεμελιώδους δικαιώματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο είναι πιο διαφανής)·*
- *της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης (ιδιαίτερα με την προοπτική προσχώρησης της ΕΕ στην ΕΣΔΑ) και του ΟΗΕ.*

Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο «η ενσωμάτωση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στη Συνταγματική Συνθήκη και η μελλοντική προσχώρηση της ΕΕ στον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες (ΕΣΔΑ) θα δημιουργήσουν στην ουσία μια νομική υποχρέωση για την Ένωση ώστε να διασφαλισθεί ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα προάγονται ενεργά σε όλους τους τομείς πολιτικής».

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όντως υπάρχει τέτοια υποχρέωση για τους τομείς όπου οι παρούσες συνθήκες παρέχουν ήδη μια νομική βάση[1].

III. Ερωτήσεις

Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη αυτού του θεσμικού και νομικού υπόβαθρου καθώς και του διεθνούς πλαισίου μετά την 11η Σεπτεμβρίου και την 11η Μαρτίου, το σεμινάριο θα βοηθήσει την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων να απαντήσει στις παρακάτω τέσσερεις ερωτήσεις:

1/ Πώς θα προστατευθούν ***καλύτερα*** *τα δικαιώματα, τα οποία καλύπτουν:*

- *τον έλεγχο του σεβασμού των κοινών αρχών και θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ από τα κράτη μέλη (άρθρα 6 και 7 ΣΕΚ και μελλοντικά άρθρα 1-2 της Συνταγματικής Συνθήκης)·*

- *την ενίσχυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των ευρωπαϊκών (που εκτείνονται επίσης στο Συμβούλιο της Ευρώπης) και των εθνικών επιπέδων έτσι ώστε να περιγραφεί μια νέα ευρωπαϊκή νομική τάξη·*

---

[1] Ακόμα και αν χρειάζεται υπενθύμιση ότι σύμφωνα με τη γνωμοδότηση του Δικαστηρίου 2/94 ([1]) (που υιοθετήθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ) *«...aucune disposition du TCE ne confère aux institutions communautaires, de manière générale, le pouvoir d'édicter des règles en matière de droits de l'homme»*.
α) Μια τέτοια δήλωση πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τέτοια αρμοδιότητα μπορεί να υπάρξει όταν υπάρχει συγκεκριμένη νομική βάση (π.χ. πολιτική ασύλου, διαφάνεια, διακρίσεις, προστασία δεδομένων ...) και ότι σε αυτές τις περιπτώσεις η Ένωση/Κοινότητα μπορεί να ορίσει τα δικά της πρότυπα
β) Επιπλέον, μια τέτοια άποψη δεν εμποδίζει την Ένωση να υιοθετήσει μια νομοθεσία που προσανατολίζεται στα «δικαιώματα του ανθρώπου».

– *την ανάγκη να δοθεί στους πολίτες ένας ευρύτερος τρόπος να προστατεύουν τον εαυτό τους (εθνικοί και ευρωπαίοι διαμεσολαβητές, δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστές της ΕΚ, μη διάκριση, ...)·*

2/ Πώς θα προαχθούν ***καλύτερα*** *τα θεμελιώδη δικαιώματα μέσω μιας πιο προσανατολισμένης χρήσης των νομοθετικών αρμοδιοτήτων της Ένωσης και της Κοινότητας;*

3/ Πώς θα προαχθεί ***η ευαισθητοποίηση*** *και θα δημιουργηθεί ένας πολιτισμός θεμελιωδών δικαιωμάτων εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης;*

4/ Έχοντας εξετάσει τις επιπτώσεις των τριών αυτών προκλήσεων για την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν θα μπορούσε ένας ***Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και καταπολέμησης των Διακρίσεων*** *να παίξει ένα χρήσιμο ρόλο; Ποιες είναι οι βασικές προϋποθέσεις για ένα οργανισμό αυτού του είδους και ποια κριτήρια πρέπει να πληροί για να εκπληρώσει σωστά την αποστολή του;*

Οι ομιλητές παρακαλούνται να οργανώσουν την παρουσίασή τους σύμφωνα με (τουλάχιστον μία από) αυτές τις γραμμές και επίσης να απαντήσουν στις συγκεκριμένες ερωτήσεις που έχουν τεθεί σε καθεμία από τις ειδικές ομάδες, όπως παρουσιάζονται παρακάτω.

* * *

Δευτέρα 25 Απριλίου 2005, από 3 μ.μ. έως 6.30 μ.μ.

15.00 - 15.05 Έναρξη του σεμιναρίου από τον **κ. Mr. Jean-Marie CAVADA**, Πρόεδρο της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

15.05 - 15.10 Εισαγωγικά σχόλια από τον **κ. Mr. Ottaviano DEL TURCO**, Πρόεδρο της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

Συνεδρίαση I
Προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο: η περίπτωση των μειονοτήτων και της μη διάκρισης

Η ΕΕ έχει ένα από τα πιο αναπτυγμένα νομικά πλαίσια παγκοσμίως όσον αφορά την αντιμετώπιση των διακρίσεων με βάση το φύλο, τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία και τον γενετήσιο προσανατολισμό. Εντούτοις, αυτοί οι κανόνες δεν έχουν μεταφερθεί ακόμα πλήρως στο εθνικό δίκαιο. Περαιτέρω δράσεις απαιτούνται επίσης προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο κόσμος έχει επίγνωση και είναι σε θέση να ισχυροποιήσει τα δικαιώματά του για προστασία κατά των διακρίσεων.

Δεν υπάρχει ακόμα κανένας ορισμός της Κοινότητας για το ποιος μπορεί να θεωρηθεί μέλος μιας μειονότητας και αυτή η έννοια απέχει πολύ από το να εναρμονισθεί, ακόμα και σε επίπεδο ΟΗΕ ή Συμβουλίου της Ευρώπης[1]. Γενικά, τα θέματα μειονοτήτων στην Ένωση δεν ήταν από τα πιο σημαντικά στην ατζέντα της Ένωσης, αλλά πλέον χρήζουν μεγαλύτερης προσοχής ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων που λήφθηκαν από τις δημόσιες αρχές σε αυτόν τον τομέα.

Υπάρχει ανάγκη για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της ισότητας και των μη διακρίσεων καθώς και συμπερίληψη αυτών των εννοιών στις σχετικές πολιτικές της ΕΕ. Ο στόχος έγκειται στο να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά και ορθά την αυξανόμενη ποικιλομορφία των κοινωνιών τους από άποψη εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, ηλικίας, αναπηρίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει να παίξει βασικό ρόλο όσον αφορά την προώθηση της ατζέντας της συνολικής πολιτικής καθώς και την παρακολούθηση και την υποστήριξη της μεταφοράς της νομοθεσίας κατά των διακρίσεων της ΕΚ στο εθνικό δίκαιο. Ο μελλοντικός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων μπορεί επίσης να συμβάλλει σε

[1] Σύμφωνα με τη Σύμβαση Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων (ΣΠΕΜ), τα συμβαλλόμενα κράτη είναι εκείνα που πρέπει να ορίσουν την έννοια των μειονοτήτων (προνόμιο που αναγνωρίζεται στη ΣΠΕΜ, ως αποτέλεσμα του οποίου οι κοινότητες των Ρομά αναγνωρίζονται ως εθνική μειονότητα σε ορισμένες χώρες ενώ σε άλλες όχι).

αυτή τη διαδικασία, ιδιαίτερα διευκολύνοντας τη συλλογή δεδομένων, την ανταλλαγή καλών πρακτικών και τους δεσμούς με την κοινωνία των πολιτών.

Οι ειδικές ομάδες μπορούν να εξετάσουν τα παρακάτω θέματα:

1. Ευρωπαϊκές πολιτικές κατά των διακρίσεων

Πώς να καταπολεμήσει κανείς τις διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων φυλής, εθνοτικής καταγωγής, γενετήσιου προσανατολισμού, θρησκείας, αναπηρίας και ηλικίας; Ποια είναι η κατάσταση της κοινότητας των Ρομά, των νέων και εγκατεστημένων μεταναστών, των εγκατεστημένων κοινοτήτων εθνοτικής μειονότητας μεταναστευτικής προέλευσης, των διαφορετικών εθνοτικών ή εθνικών μειονοτήτων που ζουν στα εδάφη ενός κράτους μέλους; Ποια είναι τα απαραίτητα βήματα για τη διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής και επιβολής της νομοθεσίας κατά των διακρίσεων της ΕΚ; Απαιτείται περαιτέρω δράση για τη συμπλήρωση του ισχύοντος νομικού πλαισίου; Πώς μπορούν τα ζητήματα κατά των διακρίσεων και της ισότητας να «συνυπολογισθούν» σε όλες τις σχετικές πολιτικές της ΕΕ; Ποια νομοθετικά μέτρα πρέπει να ληφθούν πριν από την έναρξη ισχύος της Συνταγματικής Συνθήκης; Ποια χρηματοοικονομικά μέτρα μπορούν να προταθούν; Μπορεί να γίνει καλύτερος συντονισμός του ρόλου των Διαρθρωτικών Ταμείων, του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL ώστε να προσεγγιστούν εκείνες οι ομάδες που έχουν ανάγκη;

15.10 - 15.55 Παρουσιάσεις από τους:

- **κ. Vladimír ŠPIDLA,** Επίτροπο για την Απασχόληση, Κοινωνικές Υποθέσεις και Ίσες Ευκαιρίες

- **κ. Asbjorn EIDE**, Πρόεδρο της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη Σύμβαση Πλαίσιο για την προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων, τέως Πρόεδρο της ομάδας εργασίας για τις μειονότητες του ΟΗΕ

- **κ. Beate WINKLER**, Διευθύντρια, Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας (EUMC)

15.55 - 16.10 *Ανταλλαγή απόψεων*

2. Εθνικές εμπειρίες σε κάποια κράτη μέλη: ευαισθητοποίηση, συλλογή δεδομένων, παρακολούθηση, ανταλλαγές εμπειρίας και βέλτιστων πρακτικών

Πώς θα εξευρεθεί λύση μεταξύ της ενσωμάτωσης και της προαγωγής της ποικιλομορφίας; Ποια είναι τα μειονεκτήματα στην ανταπόκριση των κρατών μελών στα μέτρα που βασίζονται στο άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΟΚ; Τι παραπάνω μπορούν να κάνουν οι εθνικές αρχές, οι φορείς για την ισότητα, οι οργανισμοί για την κοινωνία των πολιτών και οι κοινωνικοί εταίροι για την προαγωγή της μη διάκρισης και της ποικιλομορφίας; Ποια εκτελεστικά μέτρα και μηχανισμοί ανάδρασης

μπορούν να προταθούν; Η συλλογή δεδομένων είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη των αποτελεσματικών πολιτικών για την προαγωγή της ισότητας και την αντιμετώπιση των διακρίσεων; Θα πρέπει η ΕΕ να ενισχύσει τη συνεργασία με τις εθνικές αρχές και άλλους ενδιαφερομένους; Ποιος είναι ο ρόλος των περιφερειακών αρχών σε αυτόν τον τομέα; Η αρχή της επικουρικότητας βοηθάει ως ο καλύτερος τρόπος εμπλοκής των μειονοτήτων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων; Είναι η αυτοδιακυβέρνηση η σωστή απάντηση στα ζητήματα που τίθενται από τις κοινότητες μειονοτήτων;

16.10 -16.40 Παρουσιάσεις από τους:

- **κ. Joël THORAVAL**, Πρόεδρο της γαλλικής συμβουλευτικής εθνικής επιτροπής για τα δικαιώματα του ανθρώπου

- **κ. Jana KVIECINSKA,** Γενική Διευθύντρια, Γραφείο της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Σλοβακίας.

- **κ. Wouter NACHTERGAELE,** Μέλος τού Βελγικού Εθνικού Κέντρου για τον ρατσισμό και την Ξενοφοβία

16.40 - 17.10 Ανταλλαγή απόψεων

3. Οι απόψεις της κοινωνίας των πολιτών για την εφαρμογή των πολιτικών κατά των διακρίσεων

Πώς μπορούν οι εθνικές και περιφερειακές αρχές, οι φορείς για την ισότητα, οι οργανισμοί της κοινωνίας των πολιτών να συντονίσουν καλύτερα τις προσπάθειές τους με τους κοινωνικούς εταίρους; Ποιος είναι ο ρόλος του μελλοντικού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων; Είναι αποτελεσματική η στρατηγική καταπολέμησης των διακρίσεων με τη βοήθεια των Διαρθρωτικών Ταμείων, του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL; Δεν θα ήταν ευκολότερο για τις ΜΚΟ που εκπροσωπούν τα συμφέροντα όλων των λόγων που καλύπτονται από το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΟΚ να επωφεληθούν από αυτά τα ταμεία;

17.10 -17.50 Παρουσιάσεις από τους:

- **κ.Andrzej MIRGA**, Πρόεδρο της Ομάδας Ειδικών για τους Ρομά και τους Ταξιδιώτες στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης, Πρόεδρο του Συμβουλίου συμβουλευτικού χαρακτήρα για το Σχέδιο σχετικά με τις Εθνοτικές Σχέσεις (PER)

- **κ. Anne-Sophie PARENT**, Πρόεδρο, Πλατφόρμα των ευρωπαϊκών κοινωνικών ΜΚΟ

- **κ. Andre WILKENS**, Διευθυντή του Ινστιτούτου Ανοικτής Κοινωνίας - Βρυξέλλες

- **κ. Catelene PASSCHIER**, Εκλεγμένη Συνομοσπονδιακή Γραμματέας της ΕΣΣ

17.50 -18.25 Ανταλλαγή απόψεων

18.25 - 18.30 Συμπέρασμα του εισηγητή

κ. Claude MORAES, Μέλος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Τρίτη 26 Απριλίου 2005, από 9 π.μ έως 12.30 μ.μ.

Συνεδρίαση ΙΙ
Θεμελιώδη Δικαιώματα και Προκλήσεις στον τομέα της Ασφάλειας: Προτεραιότητες των φορέων λήψης αποφάσεων πριν το Σύνταγμα

09.00 15.00 - 15.05 Έναρξη της συνεδρίασης από τον **κ. Mr. Jean-Marie CAVADA**, Πρόεδρο της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

09.05 Εισαγωγικά σχόλια από τον **κ. Jo LEINEN**, Πρόεδρο της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων και την **κ. Hélène FLAUTRE**, Πρόεδρο της Υποεπιτροπής ανθρωπίνων δικαιωμάτων

09.15 **κ. Franco FRATTINI**, Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

1. **Θεμελιώδη δικαιώματα και προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας: πώς να επιτύχουμε την ισορροπία;**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί μέρος της διεθνούς νομικής τάξης και θα πρέπει να λάβει πλήρως υπόψη της τα επιτεύγματα του ΟΗΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της προστασίας και της προαγωγής των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Ιδιαιτέρως, πρέπει να διασφαλισθούν η ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων και η ουσιαστική συνεργασία μεταξύ του μελλοντικού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η δημιουργία ενός λειτουργικού προτύπου συνεργασίας και η θέσπιση ενός θεσμικού δεσμού μεταξύ των δύο σωμάτων είναι μεγίστης σημασίας.

Όμως, μετά την 11η Σεπτεμβρίου το συνολικό πλαίσιο των πολιτικών για τα δικαιώματα του ανθρώπου έχει αλλάξει. Μπορεί να μην είναι αρκετή η διασφάλιση ότι υπάρχει εξασφάλιση της ασφάλειας δικαίου και της συνοχής όσον αφορά την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε όλη την Ευρώπη, ιδιαίτερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης και τον ΟΗΕ.

Ποια διδάγματα πρέπει να αποκομιστούν από τις πρόσφατες εξελίξεις και τις πολιτικές κατά της τρομοκρατίας σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο; Πώς να επιτύχουμε –και να διατηρήσουμε– τη σωστή ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων σε θέματα ασφαλείας και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων; Ποιος είναι ο ρόλος του Οργανισμού της ΕΕ σε αυτό το πλαίσιο;

09.25 - 10.05 Παρουσιάσεις από τους:

– **κ. Alvaro GIL ROBLES**, Ύπατο Αρμοστή του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

- **κ. Dick OOSTING**, Διεθνής Αμνηστία
- **κ. Antoine MADELIN**, Διεθνής Ομοσπονδία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (FIDH)

- **κ. Tony BUNYAN**, επιμελητή εκδόσεων Statewatch

10.05 – 10.30 Ανταλλαγή απόψεων

2. <u>Προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων: πως να εξασφαλιστεί ο διάλογος μεταξύ ευρωπαϊκών και εθνικών δικαστών;</u>

Η ενσωμάτωση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στη Συνταγματική Συνθήκη και η μελλοντική προσχώρηση της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ) φέρουν μαζί τους θεμελιώδεις θεσμικές και συνταγματικές αλλαγές και ουσιαστικά μεγαλώνουν τη νομική υποχρέωση της Ένωσης να διασφαλίσει ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα προάγονται ενεργά σε όλους τους τομείς κοινοτικής πολιτικής.

Βάσει των ισχυουσών Συνθηκών, η Κοινότητα και η Ένωση οφείλουν να νομοθετούν σε τομείς που ενδιαφέρουν και τα ευρωπαϊκά και τα εθνικά δικαστήρια η (περίπτωση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, που έχει εξετασθεί από πολλά συνταγματικά δικαστήρια, αποτελεί μόνο το πιο πρόσφατο παράδειγμα). Μέχρι την έναρξη ισχύος της Συνταγματικής Συνθήκης, θα ήταν λοιπόν ευχής έργον να διευκολθεί ο διάλογος μεταξύ εθνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων, και μεταξύ δικαστηρίων και νομοθετών, ούτως ώστε να αποφευχθούν,, κατά το δυνατόν, οι διαφορετικές ερμηνείες. Θα πρέπει επίσης να προωθηθεί η ανάπτυξη και η προοδευτική εξέλιξη μιας κοινής νομικής προσέγγισης στον τομέα της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων.
Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η εξέλιξη αυτή θα ενισχυόταν από την εντατικοποίηση των επαφών μεταξύ των συνταγματικών δικαστηρίων και από την κατάργηση των υπαρχόντων περιορισμών ως προς τις αρμοδιότητες που αφορούν τις προδικαστιές αποφάσεις του Δικαστηρίου του Λουξεμβούργου για τις πολιτικές που αφορούν τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (άρθρα 35 ΣΕΕ και 68 ΣΕΚ)

Ποιες είναι οι απόψεις των κύριων παραγόντων, των ανώτατων ευρωπαϊκών δικαστηρίων, σχετικά με αυτή τη νέα προοπτική, τα οφέλη αλλά επίσης και οι πιθανές ανακολουθίες μεταξύ των δύο ευρωπαϊκών νομικών συστημάτων; Μπορούν οι ευρωπαίοι πολίτες να περιμένουν καλύτερη προστασία των δικαιωμάτων τους μετά από αυτή την εξέλιξη; Πώς να επιτύχουμε –και να διατηρήσουμε– τη σωστή ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων σε θέματα ασφαλείας και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων;

10.30 -11.10 Παρουσιάσεις από τους:

- **κ. Βασίλειο ΣΚΟΥΡΗ,** Πρόεδρο του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

- **κ. Luzius WILDHABER**, Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

- **κ. Guy CANIVET**, Πρόεδρο του Εφετείου (Γαλλία), Πρόεδρο του δικτύου των προέδρων των Ανώτατων Δικαστηρίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- **κ. Valerio ONIDA,** τέως Πρόεδρο του ιταλικού Συνταγματικού Δικαστηρίου

11.10 – 11.40. *Ανταλλαγή απόψεων*

*
* *

Συνεδρίαση λήξης:
Προκλήσεις και δεσμεύσεις για τον ευρωπαίο νομοθέτη

Η προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων απαιτεί μια διαρθρωμένη προσέγγιση σε αυτό το νέο πλαίσιο· και χρειάζεται ακόμα να εκφρασθεί μια σαφή πολιτική βούληση σχετικά με το περιβάλλον του. Αυτό το έργο θα αναληφθεί πιθανόν από την Επιτροπή, στο πλαίσιο της ομάδας των Επιτρόπων που ασχολούνται με τα θεμελιώδη δικαιώματα, τη μη διάκριση και τις ίσες ευκαιρίες, υπό την καθοδήγηση του Προέδρου Barroso. Εντούτοις, είναι ύψιστης σημασίας το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο να επεξεργαστούν κατευθυντήριες γραμμές και σε αυτόν τον τομέα. Ο Οργανισμός θα αποτελεί ένα τμήμα αυτού του νέου ευρωπαϊκού μηχανισμού για τα θεμελιώδη δικαιώματα. Ποια είναι η δέσμευση που μπορεί να αναλάβει κάθε θεσμικό όργανο;

11.40 **κ. Josep BORRELL FONTELLES,** Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

11.55 **κ. Jean ASSELBORN**, νυν πρόεδρος του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων (να επιβεβαιωθεί)

12.10 **κ. José Manuel BARROSO**, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

12.25 Συμπεράσματα από την εισηγήτρια **κ. Kinga GÁL,** μέλος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- *Δικτυακός τόπος του σεμιναρίου* (http://www.europarl.eu.int/comparl/libe/elsj/events/hearings/20050425/default_en.htm)
-
- *Σχέδιο έκθεσης της κ. Kinga Gál για την προώθηση και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων :ο ρόλος των εθνικών και των ευρωπαϊκών οργάνων, καθώς και του Οργανισμού θεμελιωδών Δικαιωμάτων* (http://www.europarl.ep.ec/meetdocs/2004_2009/documents/PR/558/558630/558630en.pdf)

- *Σχέδιο έκθεσης του κ. Claude Morae για την προστασία των μειονοτήτων και τις πολιτικές κατά των διακρίσεων σε μια διευρυμένη Ευρώπη* (http://www.europarl.eu.int/meetdocs/2004_2009/documents/PR/558/558192/558192en.pdf)

- *Συνταγματική Συνθήκη* (http://europa.eu.int/constitution/index_en.htm)

- *Διαβούλευση με πρωτοβουλία της Επιτροπής σχετικά με την δημιουργία Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (COM (2004) 693 τελικό)* http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/news/consulting_public/fundamental_rights_agency/index_en.htm

- *Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής* (http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/pdf/legisln/2000_43_en.pdf)

- *Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία* (http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/pdf/legisln/2000_78_en.pdf)

- *Πράσινο Βιβλίο για ισότητα και μη διακριτική μεταχείριση στη διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση* (http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/policy/aneval/green_en.htm)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Γραμματεία Σεμιναρίου	Τηλέφωνο	Διεύθυνση	Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
Emilio DE CAPITANI **Επικεφαλής της μονάδας**	**32.2.284.35.08**	**Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 032** **1047 Βρυξέλλες**	**ip-libe@europarl.eu.int**
Antoine CAHEN **Διαχειριστής**	**32.2.284.06.60**	**Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 014** **1047 Βρυξέλλες**	
Martina SUDOVA **Διαχειριστής**	**32.2.2843.14.76**	**Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 040** **1047 Βρυξέλλες**	
Ryszard DE GROOT **Βοηθός**	**32.2.284.07.95**	**Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** **Rue Belliard 89** **RMA 01J036** **1047 Βρυξέλλες**	
Béatrice OLLIER **Γραμματέας**	**32.2.284.25.81**	**Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** **Rue Belliard 89** **RMA 01J006** **1047 Βρυξέλλες**	

Σημαντική ανακοίνωση για όσους επιθυμούν να παρακολουθήσουν στο σεμινάριο

Το σεμινάριο είναι ανοικτό για το κοινό. Εντούτοις, για λόγους ασφαλείας, οι συμμετέχοντες, οι οποίοι δεν έχουν σήμα πρόσβασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πρέπει να προμηθευτούν εκ των προτέρων πιστοποιητικό εισόδου. Όσοι επιθυμούν να προμηθευτούν τέτοιο πιστοποιητικό θα πρέπει να επικοινωνήσουν με τη γραμματεία πριν από τις 20 Απριλίου 2005.